

volverem, z něhož bylo střeleno na K-a, dále, zda střelná rána byla opravdu nebezpečnou čili nic, v čemž prý si slyšení znalci odporovali, pročez měli býti slyšení jiní znalci; tyto výtky však nespádají ani pod uvedený ani pod jiný zákonem stanovený důvod zmatečnosti, týkající se kusosti řízení, jež může býti důvodem zmatečnosti podle § 344 čís. 5 tr. ř. jen za podmínek tam uvedených, které však tu splněny nebyly; chybí návrhy obhajoby. Při tom budiž uvedeno k vývodům zmateční stížnosti, pokud tvrdí rozpor v posudku znalců, že podle úředního záznamu zapisovatelova vypovídali soudní lékaři, že takové rány jsou nebezpečné. Jejich další dedukce, že operace byla nutná a musela se neprodleně provést, jsou tedy s posudkem o nebezpečnosti ran v plném souladu. Ve spojitosti s touto námitkou je dále uplatněn i důvod zmatečnosti podle § 344 čís. 4 tr. ř. proto, že lékaři, kteří byli slyšení jako znalci, prý sami prováděli operaci, o níž zmateční stížnost tvrdí, že nebyla nutnou a že smrt nastala následkem této operace, ne však následkem poranění, s nímž prý není v příčinné souvislosti; poukazem na §§ 120, 153 a 170 čís. 1 tr. ř. chce takto zmateční stížnost dovoditi zmatečnost výsledku znalců, kteří prý operaci provedli a smrt K-ovu zavinili. Ze spisů nevychází podklad — při hlavním přelíčení ostatně ani nevytčený ani neuplatňovaný — pro domněnku, že znalci lékaři byli skutečně totožnými s lékaři K-a operujícími. I kdyby tomu však tak bylo, nebylo by tu zmatečnosti, neboť § 170 čís. 1 vylučuje z přísahy pouze osoby, které měly účast na trestném činu, t. j. v souzeném případě na loupežném zabíjení K-a, což jest vůbec vyloučeno. Nelze proto tvrditi, že tu byl důvod, vylučující operující lékaře z přísahy ve smyslu § 170 čís. 1 tr. ř.; oprávnění vypovídající osoby, odepříti odpověď na některou otázku ve smyslu § 153 tr. ř., není důvodem, by tato osoba vůbec jako svědek a proto podle § 120 tr. ř. ani jako znalec vyslechnuta býti nesměla. Postrádá proto základu i zmatek z této příčiny tvrzený.

Čís. 3056.

Spolupachatelem zločinu smilstva podle § 129 I. b) tr. zák. jest i ten, kdo trpí na svém těle smilné činy; nevyžaduje se, by při tom pociťoval pohlavní požitek nebo měl úmysl k tomu směřující, stačí, že se vědomě podvolil smyslným žádostem druhé osoby stejného pohlaví.

Pod pojem »jednání« spadá — není-li opak zvláště stanoven, aniž vychází z okolností — nejen pozitivní jednání, nýbrž i opomenutí.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1928, Zm I 578/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 26. července 1927, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem smilstva proti přírodě podle § 129 I b) tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti podle čís. 9 a) a 10 § 281 tr. ř., nelze ji však uznati důvodnou. Prohlašuje sama, že je jí známa judikatura zrušovacího soudu v případech, o jaký jde, a cituje dotyčná rozhodnutí sb. n. s. čís. 2321 a 2563. Přes to snaží se dokázati, že i při používaném restriktivním výkladu § 129 I b) tr. zák. není v souzeném případě skutková podstata tohoto zločinu dána. Základní myšlenkou platného trestního zákona je prý, že, kromě výslovně uvedených výjimek, kvalifikují se jako zločiny zpravidla jen jednání (činění), a této zásady dlužno prý použití i při § 129 I b) tr. zák. Kde nejde o činnost, o jednání, nelze prý, není-li za zločin prohlášeno výslovně již opomenutí, mluvit o zločinu vůbec a tudíž ani o zločinu podle § 129 I b) tr. zák., najmě v souzeném případě, kde podle rozsudkových zjištění obžalovaný nepředsevzal smilný čin. Leč není důvodu, by se zrušovací soud v tomto případě odchýlil od právního stanoviska nejen v citovaných dvou rozhodnutích, nýbrž i v celé řadě jiných rozhodnutí důsledně zastávaného. Ani to, co stížnost dále uplatňuje, neodpovídá zákonu. Dlužnoť pod pojem »jednání« podle právní mluvy a podle zákona, — není-li opak zvláště stanoven aniž vychází z okolností, — rozuměti zcela všeobecně jak pozitivní jednání, tak i opomenutí. Oba tyto pojmy staví také zákon na roveň (§§ 1, 2, 335 tr. zák.), ježto i opomenutí je na venek vyšlým projevem lidské vůle, tedy činností. Ani ustanovení § 129 I b) tr. zák. neskytá opory pro rozlišování ve smyslu stížností naznačeném. Zákon nevyžaduje aktivní spolučinnost spolupachatele při smilném činu, poněvadž i trpění smilných činů na vlastním těle osobou téhož pohlaví je a zůstává »smilstvem«, a ježto se spolupachatel proto, že se při tom choval trpně, nestává pouhým předmětem trestného činu. Stěžovatel neměl propůjčiti své tělo k nepřírozenému smilstvu. Učinil-li tak, jednal zároveň jako podmět trestného činu, ježto tím vědomě, tudíž úmyslně, umožnil, by vzešel trestný výsledek podle § 129 I b) tr. zák. zakázaný. Tím stal se spolupachatelem a trestný výsledek je v příčinné souvislosti s jeho vlastním úmyslným, byť i jen trpným chováním (víd. sb. čís. 2747, 3550, Löffler čís. 286, sb. n. s. čís. 962). Mimo to nebylo chování se stěžovatelovo ani zcela trpným, přihlíží-li se ke zjištění rozsudkovému, že se — byť i na žádost spoluobžalovaného Bedřicha E-a — sám svlékl do naha a sedl si na pohovku vedle E-a rovněž do naha svlečeného; neboť tím předsevzal pozitivní a aktivní počiny, jež směřovaly k provedení smilného činu E-em a umožnily jej. Objektivní skutková podstata zločinu podle § 129 I b) tr. zák. je proto dána. I co se tkne subjektivní stránky věci, neshledává zrušovací soud důvodu k změně své dosavadní judikatury (sb. n. s. čís. 962), podle níž se nevyžaduje, by ten, kdo na svém těle trpí smilné činy, pociťoval při tom pohlavní požitek, nebo by měl úmysl k tomu směřující, a podle níž naopak stačí, že se vědomě podvolil smyslným žádostem druhé osoby téhož pohlaví. Nehledíc k tomu, nastalo v souzeném případě zjištěným výronem semene u obžalovaného skutečně uspokojení jeho pohlavního pudu, i když

k tomu došlo působením osoby druhé, a i když sexuální založení stěžovatelovo je snad jinak normální. Odsuzující výrok odpovídá zjištěnému stavu věci i zákonu. Není proto opodstatněn důvod zmatečnosti podle čí. 9 a) § 281 tr. ř., v důsledku toho schází podklad pro dovolávání se zmatku podle čí. 10 § 281 tr. ř. z té příčiny, že prý jde o pouhý přestupek podle § 516 tr. zák.

Čís. 3057.

Pro pojem »držby« ve smyslu § 171 tr. zák. nejsou směrodatny zásady práva soukromého, nýbrž záleží jen na skutečném stavu a na skutečném poměru (na tom, že někdo má možnost s věcí volně nakládati a vůli tuto možnost uplatňovati).

»Odnětím z držení« je každé jednání, jímž se věc převádí z disposiční moci dosavadního držitele v detenci (disposiční moc) pachatele neb osoby třetí.

Krádež je dokonána již samým odnětím (převedením z posavadního držení v držení druhé).

Jde o krádež, vzal-li si kdo ve zlodějském úmyslu zpět (s drobnými) peníz, který byl položil na pult za účelem placení prodavači.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1928, Zm I 766/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 16. září 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 176 II a) tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost, uplatňující důvod zmatečnosti čí. 9 a) § 281 tr. ř., není oprávněna. Skutková podstata krádeže předpokládá odnětí movité věci z cizího držení. »Držením« v trestně právním smyslu je podle zákona a ustálené judikatury možnost skutečné dispozice s věcí movitou spojená s vůlí, tuto možnost si udržeti. Pro pojem »držení« podle § 171 tr. zák. nejsou směrodatny zásady práva soukromého, jak sama zmateční stížnost uznává, nýbrž záleží jen na skutečném stavu a na skutečném poměru, tedy na tom, že někdo má možnost s věcí volně nakládati a vůli tuto možnost uplatňovati (sb. n. s. čí. 2769 a j.). »Odnětím z držení« je každé jednání, jímž se věc převádí z disposiční moci dosavadního držitele v detenci (disposiční moc) pachatele neb osoby třetí. Krádež je dokonána již samým odnětím, to jest převedením z posavadního držení v držení druhé osoby (sb. n. s. čí. 542 a m. j.). Posuzuje-li se s těchto právních hledisek skutkový děj nalézacím soudem zjištěný, nemůže býti nejmenší pochybnosti o správnosti jeho podřazení pod zákon. Položiv stokrunu na pult, by jí zaplatil koupený pár punčoch, dal obžalovaný způsobem pro každého seznatelným na jevo, že